

TEMA: FORÆLDREANSVAR & BØRNEVELFÆRD

NR. 103 • MARTS 2006

SOCIAL KRITIK

TIDSSKRIFT FOR SOCIAL ANALYSE & DEBAT

Redaktør: Benny Lihme / ben@socialkritik.dk

Redaktionens adresse:

Social Kritik, Nansensgade 66 kld.

1366 Kbh. K

Tlf: 33 93 99 63 eller 45 42 44 83

www.socialkritik.dk

Fax: 33 15 80 76

Giro: 2 80 25 62

Abonnement: Kr. 400,- for fem numre.

Nummer 103: Kr. 96,-.

www.socialkritik.dk/?nr=103

Ved køb af studiesæt ydes studierabat.

Bestillinger sendes til redaktionens adresse.

Betaling pr. check eller postgiro.

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse af dette tidsskrift eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Grafisk tilrettelægning:

Susanne Whitta Jørgensen, Grafisk Himmel.

Foto af stopskilt: Vron Ware. (Læs mere s. 73)

Tryk: Narayana Press.

Tidsskriftet Social Kritik udgives af foreningen "Selskabet til fremme af Social Debat". Selskabet blev stiftet d. 4. 5. 88., og har som formål at fremme og deltage i den offentlige debat om sociale emner. En af måderne hvorpå Selskabet realiserer formålet, er at udgive dette tidsskrift. Selskabet og tidsskriftet skal tjene som forbindelsesled mellem samfundsvidenskab, social forskning og den sociale praksis. Foreningen og tidsskriftet skal holde sig fri af parti- og fagforeningspolitiske interesser.

SOCIAL KRITIK's referencegruppe består af:

Flemming Balvig, Johs. Bertelsen, Hans Bonde, Nils Bredsdorff, Ning De Coninck-Smith, Anders La Cour, Rosmari Eliasson, Tine Rask Eriksen, Bjarne Lenau Henriksen, Jesper Holst, Thorkild Høyer, Jørgen Jepsen, Ejler Johansen, Margaretha Järvinen, Birgit Kirkebæk, Morten Kjærum, Ida Koch, Øjvind Larsen, Søren Langager, Karin Lützen, Anne Løkke, Bent Madsen, Søren Magnussen, Thomas Mathiesen, Jan Morell, Beth Grothe Nielsen, Birger Steen Nielsen, Henning Salling Olesen, Benedicta Pécseli, Knud Erik Pedersen, Flemming Pommer, Annick Prieur, Kim Rasmussen, Flemming Røgilds, Lone Scocozza, Ove Sernhede, Søren Smidt, Karen Ellen Spannow, Asger Sørensen, Sune Sunesson, Peter Thielst, Morten Thing, Nils Peter Uhre, Jørn Vestergaard, Kirsten Weber, Jacob Hilden Winsløw.

HJEMMEVÆRN

en analyse af Socialministeriets nye lovforslag om "Styrkelse af forældreansvaret", skriver Tine Egelund i dette Social Kritik, at der gennem børneforsorgens 100-årige historie er to kardinalfigurer, der til stadighed har været på banen i forbindelse med samfundets interventioner: "barnet i fare" og "det farlige barn".

Efter Egelunds opfattelse kan der ikke herske tvivl om, at det nye lovforslag retter sig mod de "farlige børn" (det udvidede farlighedsbegreb, forstås, inkl. skoleskulk og tilpasningsproblemer). Det er de "farlige børn", der via forældre-pålæg skal reformeres, det er "samfundsværnet" der skal sættes i omdrejning.

Dette er jo velkendt, når talen går på voksne kriminelle og fængsler. Her er det legitimt at tale om hævn, straf og uskadelliggørelse. Fængslerne er til for os lovlydige borgeres skyld, ikke for de indsattes.

Det er stort set det samme skema, der er på spil i socialministerielt regi som "samfundsværn". Men talen bliver her mere mudret, fordi det hele i sidste instans præsenteres som noget, der gøres for børnenes skyld.

Mudret er det sgu! Ikke mindst omkring de passager i lovforslaget, som pointerer, at fordanskningen af indvandrerforældre via sociale programmer skal forebygge (islamisk, red.) ekstremisme. Og at der i den forbindelse skal gøres op med en påstået "berøringsangst i forhold til tvangsanbringelse af børn med anden etnisk baggrund end dansk".

Berøringsangst?

Den 12. november 2002 åbnede daværende socialminister Henriette Kjær det første regionale center i det internationale Campbell Samarbejde, hvis mission er at arbejde i evidensforskningens tjeneste – at måle og samle målinger af sociale programmets effekt i såkaldte reviews. Kjær fejrede dette videnskabelige fremskridt på ryggen af udtalelser til pressen dagen før, hvor hun erklærede sig parat til, helt uden evidens, at tvangsfjerne omskarne somaliske piger.

I mellemtiden har vi fået to specialdesignede opholdssteder til ialt 20 børn mellem 12 og 15 år, overvejende beregnet for kriminelle og tilpasningsvanskelige børn med anden etnisk baggrund end dansk. Hertil ungdomssanktionen for de 15-17-årige og det stigende antal 15-17 årige, der sendes direkte i fængsel. I alle tilfælde interventioner, der må siges

INDHOLD

at hvile på det modsatte af berøringsangst.

Hertil kommer, a propos Campbell og evidensbølgen, spørgsmålet om, hvordan man vha det kliniske kontrolgruppedesign måler de sociale indsatsers samfundsværnende effekt?

I det klinisk kontrollerede design er det jo effekten i forhold til de individuelt behandlede, der måles. Men da flere og flere af det sociale systems interventioner defineres som samfundsbeskyttende, må man sige at evidensparadigmet her ikke slår til. Hvordan måler Campbell effekten på makroniveau?

Nu var der i realiteten ingen omskårne piger at gøre godt med, så Henriette Kjær kunne lægge sit "behandlingstilbud" ned i skuffen. Alligevel bør eksemplet huskes i den aktuelle sammenhæng. Fordi det illustrerer, at Tine Egelunds begrebspar børne- og samfundsværn må suppleres med en tredje dimension, som vi for nemheds skyld kan betegne som "hjemmeværn".

Altså sociale indsatser som fastholder hjemmets/forældrenes ansvar for børnenes udvikling til gode og lovlydige danskere. I første omgang ud fra gulerodsprincippet og tilbud om forældreuddannelse o.lign. Men også pisk, selvfølgelig. På den ene side skal (indvandrers)forældre kunne straffes for den uro og/eller kriminalitet, deres børn begår (udsmidning af lejlighed, bortfald af børnefamilieydelsen mm). På den anden side skal børnene kunne straffes pga forældrenes omsorgssvigt (inkl. somalieres omskæring af deres piger) i form af mindre berøringsangst og flere tvangsanbringelser.

Hvordan harmonerer alle disse opgaver, i samfundets og danskhedens/integrationens tjeneste, med evidensparadigmet og dets målinger på effekten af en behandlingsindsats rettet mod og begrundet i barnets eller den unges situation og tilstand?

Tine Egelund STYRKELSE AF FORÆLDREANSVARET.....	4
Benny Lihme ENGELSK POLITI(K) – en udvidet familie (interview)	16
Benny Lihme EVIDENSFORÆLDRE (anm.).....	20
Per Schultz-Jørgensen BØRNEVELFÆRD – og manglende børnepolitisk konsekvens	24
Üzeyir Tireli PÅ VEJ MOD MULTIKULTURELLE DAGINSTITUTIONER	30
Per Bregengaard KØBENHAVNERMODELLEN – for etnisk – og socialt – blandede folkeskoler	42
Pernille Hviid FRITIDSPÆDAGOGIK I EN SAMMENHÆNG ..	48
Anders Høg Hansen ARKITEKTURENS LÆRESTREGER (anm.)	60
Nils Bredsdorff SKRIVEFRÆKHEDEN	62
Adam Johansen "DU KAN SPILLE PÅ LOTTO"	74
Inge Kryger Pedersen GENMODIFICEREDE ATLETER STÅR PÅ SPRING – men hva' for en sport vil vi ha'?	84
Preben Etwil DE RELATIVT LYKKELIGE (anm.)	94